

Toekomstbestendig voortgezet onderwijs Land van Cuijk en Maasduinen

8 september 2022

In het Land van Cuijk en Maasduinen is een sterke daling van het aantal leerlingen gaande. Deze daling zorgt er voor dat het onderwijsaanbod, de betaalbaarheid, de aansluiting op het vervolgonderwijs en de (regionale) arbeidsmarkt, onder druk staat.

Om dit proces te keren, willen we samen met alle stakeholders in onze regio een toekomstbestendig voortgezet onderwijs realiseren. Een regio waar onze leerlingen goede kansen krijgen om te leren, te werken en te wonen.

Deze visie is opgesteld door de 3 scholen voor voortgezet onderwijs (vmbo, havo, vwo) in het Land van Cuijk en Maasduinen. Het is de onderbouwing bij het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Land van Cuijk.

Vanuit de huidige situatie volgt er een beschrijving van de gezamenlijke ambitie om te komen tot een duurzame herschikking van het onderwijslandschap.

Namens de 3 scholen voor voortgezet onderwijs.

Rector Elzendaalcollege
Mevr. L. Verstegen

Rector Merletcollege
Mevr. I. Heere

Rector Metameer
Mevr. B. Cornelissen

Huidige situatie

Daling aantal leerlingen

Hieronder staat een overzicht van het aantal leerlingen per school in de 2017 tot en met 2021. Het aantal is vanaf 2017 t/m 2021 regionaal met 10,5% gedaald. Het betreft hier zowel leerlingen uit de eigen regio als van buiten de regio.

Bij dit percentage is geen rekening gehouden met het aantal leerlingen internationale schakelklas (ISK) en eerste opvang anderstalige (EOA) in Stevenbeek en Velp. Het betreft hier onderwijs voor vluchtelingen en dit aantal is lastig te voorspellen.

De daling heeft niet evenredig bij alle scholen plaatsgevonden. Sommige zijn stabiel gebleven of zijn iets gegroeid.

	Brin	Instelling	2017	2018	2019	2020	2021
Cuijk	19RX00	Merlet College Cuijk	919	908	976	943	979
Boxmeer	16SW03	Metameer Jenaplan Boxmeer	1043	1020	1015	1037	1045
	17HN00	Elzendaalcollege	1692	1663	1696	1684	1680
Grave	19RX01	Merlet College Grave	635	570	563	558	529
Velp	19RX05	Merlet College Velp (ISK, EOA)	191	180	115	119	175
Mill	19RX02	Merlet College Mill	452	441	440	433	404
Stevensbeek	16SW00	Metameer Stevensbeek	1213	1047	1016	862	720
Totaal			6145	5829	5821	5636	5531
Stevensbeek is incl. ISK			48	24	112	93	73

Bron: Prognose VO Pronexus,, i.o.v. gemeente Land van Cuijk, juni 2022.

Ten behoeve van het opstellen van het Integraal Huisvestingplan (IHP) heeft de gemeente Land van Cuijk juni 2022 een nieuwe prognose laten opstellen. De daling van het aantal leerlingen zet zich in deze prognose verder door met 10 % in 2032 t.o.v. 2021.

Regionaal is in 2032 het leerlingaantal in de prognose gedaald met maar liefst 17,5% t.o.v. 2017. Vanaf 2032 stijgt het aantal leerlingen weer iets.

Brin	Instelling	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2032	2037	2042
19RX00	Merlet College Cuijk	943	979	1083	1145	1205	1213	1223	1191	1222	1282
16SW03	Metameer Jenaplan Boxmeer	1037	1045	1047	1036	1036	1037	1017	1012	1021	1051
17HN00	Elzendaalcollege	1684	1680	1636	1574	1529	1488	1456	1459	1474	1514
19RX01	Merlet College Grave	558	529	528	527	528	524	521	493	487	497
19RX05	Merlet College Velp	119	175	173	170	168	165	163	154	151	151
19RX02	Merlet College Mill	433	404	374	347	312	282	273	271	286	298
16SW00	Metameer Stevensbeek	862	720	610	571	540	510	493	496	498	511
Totaal		5636	5532	5412	5370	5318	5219	5146	5076	5139	5304

Bron: Prognose VO Pronexus,, gemeente Land van Cuijk, juni 2022. Aantal Stevensbeek in 2021 en 2022 is inclusief ISK.

In bijlage 1 is een nadere toelichting opgenomen van de daling basisgeneratie 0 tot 12 jarige. Hieruit blijkt een daling van de basisgeneratie 0 tot 12 jarige van 22%. Deze basisgeneratie is het startpunt voor de prognose. Vanuit deze basisgeneratie wordt er gekeken naar de historische aanwas van buiten de regio en de toekomstige woningbouwprogramma's. In de prognose is rekening gehouden met de woningbouwambitie in de gemeente Land van Cuijk.

Situatie per school

Merletcollege Cuijk (vmbo met 1 praktijkprofiel, vmbo-t, havo, vwo)

De school is de laatste jaren gegroeid. Het belangstellingspercentage in het eigen voedingsgebied is vergroot. Daarnaast groeit het aantal leerlingen uit Mook & Middelaar en uit Mill. Schooljaar 22/23 huisvest de school circa 1100 leerlingen. De school groeit vanaf 24/25 naar 1200 leerlingen. De nieuwbouw uit 2017 is geschikt voor 1000 leerlingen. Er is vanaf 22/23 tijdelijke huisvesting nodig. Voor het betaalbaar organiseren van een school voor vmbo, havo en vwo met een breed onderwijsaanbod, zijn circa 1400 leerlingen nodig.

Metameer Jenaplan Boxmeer (vmbo met 1 praktijkprofiel, vmbo-gt, havo/vwo onderbouw)

De verwachting is dat de school stabiel blijft rond de 1000 tot 1050 leerlingen. Leerlingen komen met name uit het zuidelijke deel van de regio, waaronder ook Venray e.o. De nieuwbouw is geschikt voor 650 leerlingen. De school heeft al veel jaren een ruimtetekort, maakt gebruik van tijdelijke lokalen voor 350 leerlingen en huurt gebouwen in Boxmeer. De vergunning voor de tijdelijke lokalen loopt af.

Elzendaalcollege Boxmeer (mavo (vmbo-t), havo, vwo)

De laatste jaren is de school gegroeid naar 1680 leerlingen. Leerlingen uit met name het zuidelijk deel van onze regio bezoeken de school. De huisvesting is geschikt voor 1450 leerlingen, verdeeld over 2 gebouwen. De vernieuwde onderbouwlocatie heeft ruimte voor 600 leerlingen. De vernieuwde bovenbouwlocatie heeft permanente ruimte voor 850 leerlingen. Er is al vele jaren een ruimtetekort. Circa 200 leerlingen zijn gehuisvest in tijdelijke lokalen. Deze lokalen staan er reeds 15 jaar en zijn van slechte kwaliteit. De school daalt naar circa 1450 leerlingen in 2027 en blijft daarna stabiel.

Merletcollege Grave (vmbo met 1 praktijkprofiel, havo, vwo onderbouw)

De verwachting is dat het aantal leerlingen in de komende jaren redelijk stabiel blijft van 529 (2022) naar 493 (2032). Er is sprake van een ruimteoverschot. Investeren in een goede renovatie is noodzakelijk om de huisvesting functioneel, duurzaam en toekomstbestendig te maken.

Merletcollege Velp (ISK)

Deze locatie huisvest de Internationale Schakelklas (ISK). Het betreft hier onderwijs voor vluchtelingen. De huisvesting is erg slecht, er is sprake van een moeizame relatie met de verhuurder en er is sprake van een ruimtetekort. Verbetering van de huidige huisvesting lijkt niet mogelijk. Nieuwe huisvesting is noodzakelijk. Het aantal leerlingen blijft in de prognose redelijk stabiel. Dit aantal is lastig te voorspellen. Mondiale en nationale ontwikkelingen hebben invloed op de aantallen.

Merletcollege Mill (vmbo met 1 praktijkprofiel, vmbo-gt, havo onderbouw)

De afgelopen jaren lag de inschrijving voor het Merletcollege Mill rond de 100 leerlingen. Voor schooljaar 22/23 schreven er 65 leerlingen in. Volgens de prognose huisvest de school in schooljaar 26/27 circa 270 leerlingen. Mogelijk ligt dit aantal nog lager (242) op basis van de recente inschrijvingen (zie bijlage 2, analyse Merletcollege). Het toekomstige aantal is ruim onder de stichtingsnorm (390 leerlingen) en net boven of onder de opheffingsnorm¹ (260 leerlingen). Het gebouw is ruim 40 jaar oud en van slechte kwaliteit. Nieuwbouw is de afgelopen jaren steeds uitgesteld. Er is sprake van een ruimteoverschot.

Metameer Stevensbeek (vmbo met 3 praktijkprofielen, havo, vwo)

Het aantal leerlingen daalt al een aantal jaren. In 2023 heeft de school volgens de prognose van Pronexus 610 leerlingen. Dit aantal daalt naar 493 in 2027. Dit is ruim onder de opheffingsnorm (647,5) en nog ruimer onder de stichtingsnorm (1091,25). Voor het betaalbaar organiseren van een school voor vmbo, havo en vwo met een breed onderwijsaanbod, zijn circa 1400 leerlingen nodig. Er is sprake van een ruimteoverschot. Naast leerlingen uit de zuidzijde Land van Cuijk, bezoeken ook leerlingen uit Venray e.o. de school.

¹ De overheid stelt een ondergrens aan het aantal leerlingen bij een bepaalde schoolsoort of combinatie van schoolsoorten. Dit heet de opheffingsnorm. Deze ondergrens verschilt per schoolsoort of combinatie. Indien een school gedurende drie achtereenvolgende schooljaren door minder leerlingen wordt bezocht dan de opheffingsnorm, dan wordt een openbare school opgeheven of wordt de bekostiging van een bijzondere school beëindigd. In uitzonderlijke situaties is het mogelijk om een beroep te doen op de uitzonderingspositie in artikel 108 van de WVO. De stichtingsnorm geeft het aantal leerlingen aan waarop een school mag worden gesticht.

Verlies van onderwijsaanbod dreigt.

De levensvatbaarheid, continuïteit, spreiding en diversiteit van enkele vitale onderwijsvoorzieningen in de regio staat onder druk. Er zijn te veel scholen, verdeeld over steeds minder leerlingen. Scholen krijgen per leerling een zogenaamd lumpsum bedrag. Bij te weinig leerlingen is het onderwijsaanbod niet meer betaalbaar en kan een school zelfs onder de opheffingsnorm komen. Voor zowel het Merletcollege Mill als voor Metameer Stevensbeek leidt de terugloop van het aantal leerlingen in de komende jaren, tot de volgende financiële resultaten.

	2023	2024	2025	2026
Merletcollege Mill	66.000	- 194.000	- 417.000	- 373.000
Metameer Stevensbeek	- 331.000	- 833.000	- 1.070.000	- 1.170.000

Financiële resultaten begroot in de komende jaren, op basis van het aantal leerlingen.

Deze situatie is niet meer houdbaar. Zonder ingrijpen moeten we deze scholen sluiten en gaan de betreffende onderwijsvoorzieningen verloren. Een herschikking van het onderwijslandschap zorgt er voor dat we in levensvatbare scholen een breed onderwijsaanbod blijven aanbieden in nabijheid.

Zuidelijk deel Land van Cuijk

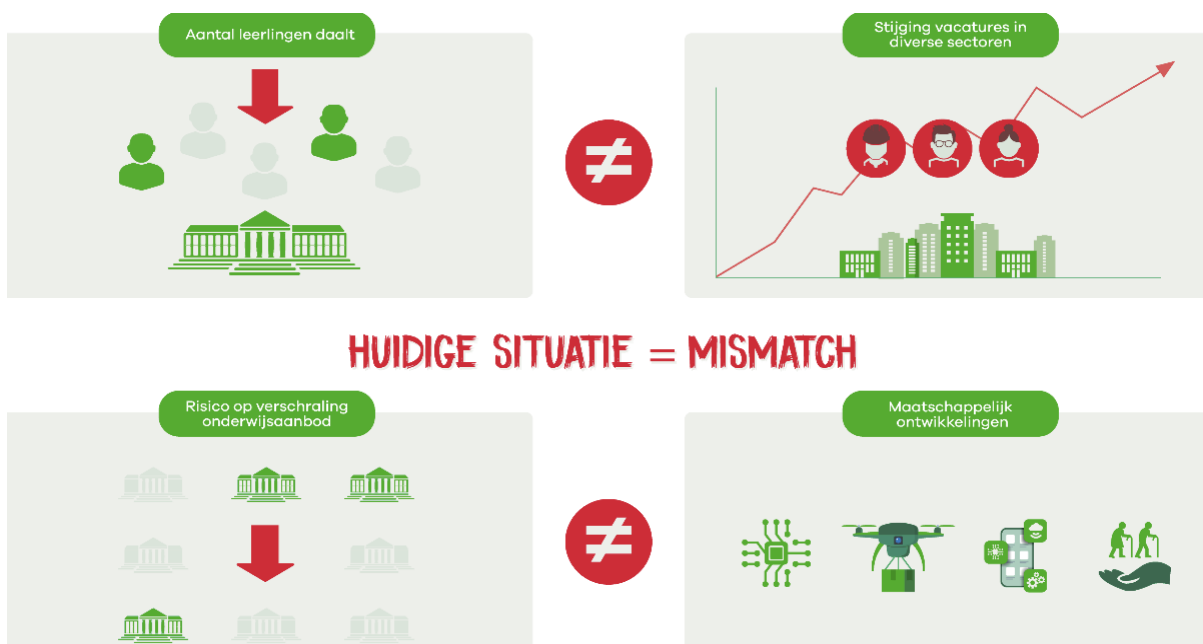
De situatie bij Metameer Stevensbeek is dusdanig urgent, dat er aan sluiting niet te ontkomen is. Bij sluiting verdwijnt zowel het technische als het zorgprofiel van het vmbo-onderwijs in het zuidelijk deel van het Land van Cuijk. Ook is, bij sluiting, de kans groot dat de leerlingen gaan kiezen voor voortgezet onderwijs buiten de regio. Gezien de tekorten op de arbeidsmarkt is dit een onwenselijke ontwikkeling. Een herschikking van het onderwijslandschap is noodzakelijk om het onderwijsaanbod voor het deel te behouden.

Noordelijk deel Land van Cuijk

Ook in het noordelijk deel van het Land van Cuijk staat het onderwijsaanbod onder druk. Het leerlingaantal van het Merletcollege Mill daalt richting de opheffingsnorm. Het leerlingaantal in Cuijk is momenteel onvoldoende om een volledig vmbo, havo en vwo betaalbaar te organiseren. In Grave is er ruimte om de school te versterken. Om het onderwijsaanbod te behouden en te versterken, is het ook voor het noordelijke deel noodzakelijk om te kijken naar een herschikking van het onderwijslandschap.

Mismatch onderwijs en arbeidsmarkt

In onze regio nemen de tekorten op de arbeidsmarkt in diverse sectoren verder toe en tegelijkertijd zijn er steeds minder leerlingen. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een versterking en verbreding van het onderwijsaanbod terwijl in onze regio zonder ingrijpen een verschralling onvermijdelijk is.

Ambitie

Het voortgezet onderwijs heeft de ambitie om gezamenlijk met alle stakeholders een toekomstbestendig en duurzaam onderwijslandschap voor onze leerlingen realiseren. Hiermee versterken we de vitaliteit en leefbaarheid van de regio. Een onderbouwing van deze ambitie staat hieronder omschreven.

Uitgangspunten regiovisie

Door de VO-scholen is een regiovisie opgesteld gericht op toekomstig en aantrekkelijk onderwijs voor alle leerlingen in de regio. Overwegingen daarbij zijn dat de scholen primair bestaan om aan een maatschappelijke, regionale onderwijsvraag te voldoen en de belangen van die vraag zo goed mogelijk moeten dienen. De scholen streven het bundelen van vergelijkbaar aanbod na als dit tot versterking van het aanbod in de regio leidt. We willen daarbij aansluiten op de ambities in het raadsprogramma Land van Cuijk. De gezamenlijke visie gaat uit van de volgende vertrekpunten:

- Thuisnabij onderwijs binnen circa 13 km fietsafstand;
- Onderwijs van goede kwaliteit blijven handhaven;
- Financieel levensvatbare scholen met voldoende leerlingen en een breed onderwijsaanbod;
- Inclusief onderwijs met ontwikkelingskansen voor **alle** leerlingen;
- Leerlingen die (tijdelijk) naar een reboundvoorziening gaan, gaan hiervoor nu naar het Flexcollege in Nijmegen. Dit Flexcollege valt binnen ons Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Het Flexcollege is voor deze, vaak kwetsbare leerlingen, echter lastig te bereiken. Deze leerlingen willen we in onze eigen regio opvangen;
- Ook voor leerlingen met een hoogbegaafdheidsprofiel, die nu buiten de regio (met name Nijmegen) onderwijs volgen, willen we een regionale voorziening realiseren;
- Realiseren van een onderwijsaanbod dat aansluit op de regionale en de landelijke (toekomstige) behoefte van die arbeidsmarkt.
- Een onderwijslandschap waarbinnen we met partners uit het onderwijs, de gemeente, de werkgevers, sport & cultuursector en de verenigingen, nog beter en toekomstbestendig kunnen samenwerken;

Deze vertrekpunten zijn voor het onderwijs verder uitgewerkt in de volgende richtingen:

- Toekomstbestendige onderwijshuisvesting die aansluit bij de grote kernen Boxmeer, Cuijk, Gennep en Grave met aandacht voor regionale vitaliteit.
- Door het onderwijsaanbod over minder schoollocaties te clusteren, realiseren we een breed en betaalbaar onderwijsaanbod. Een onderwijsaanbod dat aansluit op de behoefte in de (regionale) arbeidsmarkt zoals de techniek, technologie en zorg;
- Leerlingen volgen het basisprogramma op de eigen school en kunnen oriëntatie-, keuze- en verdiepingsprogramma volgen op ander scholen/locaties;
- Profileren binnen het vmbo en de havo/vwo worden herijkt en afgestemd;
- Door het realiseren van 2 woonkamertrajecten, o.a. met een reboundvoorziening en expertisecentra in Cuijk en Boxmeer, realiseren we een regionale voorziening voor onze leerlingen binnen Passend Onderwijs, samen met de diverse regionale (zorg) partners, gemeenten en het Samenwerkingsverband, dicht bij huis. In bijlage 4 staat deze visie nader omschreven;
- Realiseren symbiosetraject met Praktijkschool en handhaven symbiosetraject met VSO De Korenaer om maatwerktrajecten mogelijk te maken;
- Optimaal gebruik maken van de doorlopende leerlijnen (keten) tussen het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, vervolgonderwijs (mbo, vakopleidingen, hbo, wo) en arbeidsmarkt;
- Realisatie van een praktijkhavo, aansluitend op de regionale behoefte arbeidsmarkt;

Ambitie voor de onderwijshuisvesting Land van Cuijk

Om de voorgaande uitgangspunten te kunnen realiseren, is het noodzakelijk om te investeren in een toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Op deze wijze realiseren we bereikbare schoollocaties met voldoende leerlingen en een breed en betaalbaar onderwijsaanbod.

De regio Land van Cuijk en Maasduinen is een grote regio met specifieke deelvraagstukken. In de ambitie is er gekeken naar de regio als geheel en naar de noord- en de zuidzijde afzonderlijk.

Versterking van de gehele regio

- De VO-scholen hebben de ambitie om voor alle leerlingen in de regio een passende plek met optimale ontwikkelkansen voor elke leerling en daarbij behorende ondersteuning te realiseren;
- Door een herschikking van het onderwijslandschap, vergroten we het aantal leerlingen in de grotere kernen Boxmeer, Cuijk, Gennep en Grave. Dit heeft ook gevolgen voor de huisvesting in deze kernen;
- We maken het onderwijsaanbod zowel op deze locaties als regionaal toekomstbestendig;
- Het maakt de ambitie mogelijk om voor leerlingen een sterk basisaanbod op de eigen locatie te realiseren, waarbij leerlingen kiezen voor oriëntatie- en keuzedelen op andere locaties;
- We zijn hierdoor beter in staat om onze docenten regionaal breder in te zetten en te laten samenwerken met de vervolgopleidingen en arbeidsmarkt;
- Grotere werkgevers en de vervolgopleidingen zijn in deze kernen gehuisvest. Dit maakt het realiseren van allerlei samenwerkingsvormen en doorlopende leerlijnen beter mogelijk;
- We versterken de stage- en loopbaanoriëntatie van onze leerlingen;
- Voor het realiseren van een voorziening voor leerlingen met een hoogbegaafdheidsprofiel en voor de regionale woonkamer- (rebound) voorziening, is het noodzakelijk dat we huisvesting realiseren. Dit zijn extra m2 naast de reguliere onderwijs m2;
- We vergroten de kansengelijkheid en keuzemogelijkheden voor onze leerlingen in de regio;
- Deze ontwikkeling sluit goed aan bij de landelijke invoering van de Nieuwe Leerweg (DNL) leerlingen vmbo-t. Leerlingen werken aan praktijkgerichte opdrachten, binnen en buiten school.
- Deze ontwikkeling sluit goed aan bij de regionale ambitie om een praktijkhavo te realiseren. Ook deze leerlingen werken aan praktijkgerichte opdrachten, binnen en buiten de school;
- We werken samen aan het realiseren van duurzame en klimaatneutrale schoolgebouwen;
- We realiseren multifunctioneel schoolgebouwen ook voor de diverse (sport)verenigingen;
- In de schoolgebouwen is er plek voor maatschappelijke samenwerking, preventie en zorg;

Versterking zuidelijk deel Land van Cuijk

- Door Metameer Stevensbeek naar Boxmeer te verplaatsen, ontstaat er door clustering in Boxmeer een onderwijslocatie met voldoende leerlingen;
- Het gaat om circa 500 leerlingen uit Stevensbeek, verdeeld over de 3 praktijkprofielen vmbo, vmbo-t, havo en vwo.
- Om deze verplaatsing naar Boxmeer mogelijk te maken is herschikking van het huidige scholenlandschap in Boxmeer noodzakelijk;
- Aan de Dr. Peelenstraat, is ruimte voor een nieuw schoolgebouw, gelegen tussen het Elzendaalcollege en Metameer Jenaplan;
- Het nieuwe schoolgebouw huisvest de verplaatsing van Metameer Stevensbeek, lost het ruimtetekort van Metameer Jenaplan en het Elzendaalcollege op;
- Het nieuwe schoolgebouw faciliteert diverse praktijkomgevingen, waar verschillende leerlingen gebruik van maken. We versterken hiermee de voor de regio zo belangrijke vmbo profielen in de techniek & technologie en zorg & welzijn;
- Met de vervolgopleidingen is het eenvoudiger om samen te werken. Het ROC is in nabijheid gehuisvest. Met de trein zijn diverse vervolgopleidingen eenvoudig te bereiken;
- Het nieuwe schoolgebouw ligt centraal t.o.v. verschillende regionale werkgevers. Dit maakt verdere samenwerking in bijvoorbeeld praktijkopdrachten en stages, eenvoudiger;
- De havo van het Elzendaalcollege ligt direct naast deze praktijkomgeving. De realisatie van een praktijkhavo wordt hiermee mogelijk gemaakt;

Versterking noordelijk deel Land van Cuijk

Mill

- In de komende tijd wordt er bekeken of de locatie Mill in de huidige vorm kan voortbestaan;
- Bij een blijvende lage inschrijving, kan de kwaliteit niet meer worden gewaarborgd en dreigen, bij niet tijdig ingrijpen, onderwijsvoorzieningen voor de regio verloren te gaan;
- Een definitief besluit wordt, na overleg met de stakeholders, in de komende periode genomen;
- Het gaat dan om een mogelijke herverdeling van circa 250 tot 300 leerlingen over Cuijk en Grave. Het uitgangspunt is dat het onderwijs van het Merletcollege Mill dan wordt verplaatst;
- Het behoud van deze vmbo leerlingen is voor de regio van zeer groot belang;
- Het schoolgebouw in Mill is afgeschreven en nieuwbouw is noodzakelijk;
- Door de leerlingen van het Merletcollege Mill te verplaatsen, versterken we toekomstbestendig de locaties Cuijk en Grave. De wens is dat het budget in het IHP voor de benodigde nieuwbouw Mill, bij verplaatsing van Mill, in Grave en Cuijk wordt ingezet;

Cuijk

- Bij het verplaatsen van Mill groeit het aantal leerlingen in Cuijk van 1200 naar circa 1450. Hierbij is, naast de stijging van het belangstellingspercentage conform prognose gemeente (Pronexus), rekening gehouden met 200 leerlingen vanuit Mill;
- 1450 leerlingen is voldoende voor de een toekomstbestendig vmbo, havo, vwo in Cuijk. De huidige huisvesting is echter geschikt voor 1000 leerlingen. Een permanente nieuwbouw voor circa 450 leerlingen in Cuijk is dan nodig. Deze ruimtebehoefte voor 450 leerlingen ontstaat door het verplaatsen van Mill en door de stijging van het belangstellingspercentage;
- Dit biedt de school kansen een breed onderwijsaanbod te realiseren, in samenwerking met het MBO, de vakopleidingen en de werkgevers;
- Het gaat om huisvesting in de vorm van theorielokalen en praktijklokalen, o.a. voor het vmbo;
- Momenteel wordt in het noordelijke deel Land van Cuijk op alle scholen het vmbo profiel Dienstverlening & Producten (D&P) aangeboden, met daarin opgenomen bepaalde keuzedelen. Om het praktijkonderwijs in het noordelijke deel Land van Cuijk te versterken, willen we meer praktijkprofielen gaan aanbieden. Hiervoor zijn er extra m2 praktijkonderwijs noodzakelijk.
- Dit biedt ook kansen voor verdere samenwerking met Technopromo, Vakcollege Techniek en het mbo;
- Ook in Cuijk wordt de realisatie van een praktijkhavo hiermee mogelijk gemaakt;

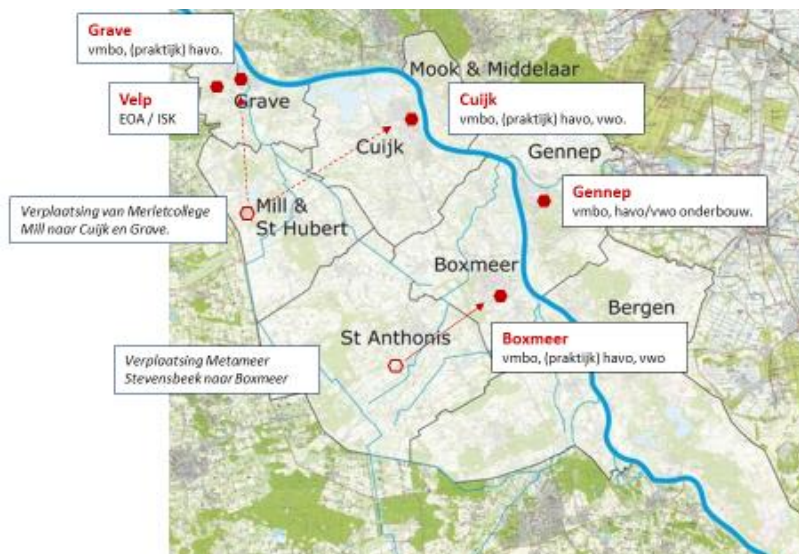
Grave

- Bij het verplaatsen van Mill groeit het aantal leerlingen in Grave naar verwachting van 500 naar circa 600. Hierbij is rekening gehouden met 100 leerlingen vanuit Mill. Dit aantal is voldoende voor een toekomstbestendig vmbo en havo in Grave. Er is ruimte om deze groei op te vangen.
- Ook in Grave is het noodzakelijk om te investeren in de huidige huisvesting. We realiseren zo een breed en toekomstbestendig onderwijsaanbod, ook voor de leerlingen uit Mill;

Velp, onderwijs voor Internationale Schakelklas (ISK) en Eerste Opvang Anderstalige (EOA).

- Uitgangspunt is het realiseren van onderwijs in nabijheid van het AZC.
- Voor Velp is permanente nieuwbouw nodig voor 125 tot 150 leerlingen ISK/EOA (zie bijlage 2).

Mogelijke verdeling van het vmbo, havo, vwo over de gehele regio.

Verder versterken van de regionale samenwerking

In onze regio werken we samen binnen een sterk eco-systeem met korte lijnen tussen het onderwijs, werkgevers en de overheid. Alleen samen kunnen we zorgen voor een passend, duurzaam en uitdagend onderwijsaanbod in het Land van Cuijk en Maasduinen. De noodzaak om hierbij jongeren aan onze regio te binden en te behouden is evident.

In de onderstaande illustratie staat dit eco-systeem ([zie link](#), scrollen via pijl rechts) nader weergegeven. De 3 rectoren hebben dit januari 2022 aan de nieuwe gemeenteraad Land van Cuijk gepresenteerd. Het eco-systeem is echter van toepassing op de gehele regio Maasduinen en Land van Cuijk.

Een aantal belangrijke punten die we nastreven, staan hieronder opgesomd:

- Kansengelijkheid, demografische krimp, regionale (arbeidsmarkt)ontwikkelingen en toenemende diversiteit in de leerlingenpopulaties maken het steeds belangrijker dat VO-scholen in hechte allianties met regionale partners werken aan sterk onderwijs. Vanuit gezamenlijkheid en eenduidigheid willen de drie VO-scholen een krachtigere partner in en van de regio zijn. Denk hierbij met name aan de positie van de VO-scholen uit het Land van Cuijk en Maasduinen binnen het samenwerkingsverband passend onderwijs Nijmegen e.o. en aan de samenwerking met vervolgonderwijs, het bedrijfsleven en diverse instellingen.
- Het leesoffensief, een samenwerking met biblioplus is daar een mooi voorbeeld van. In samenwerking met de schouwburg in Cuijk en de Weijer in Boxmeer bieden we in de toekomst aan alle leerlingen uit de regio een gevarieerd en rijk kunst- en cultuurprogramma aan. Ook met sportverenigingen zoeken we de samenwerking om te komen tot een rijk en variërend aanbod voor alle leerlingen.
- Scholen (vmbo en mbo) nemen samen met de arbeidsmarktpartijen verantwoordelijkheid om het beroepsonderwijs meer als één geheel vorm te geven. Dit betekent flexibele muren tussen onderwijs, bedrijfsleven en instellingen, maar ook het ontwikkelen van hybride banen. Mensen die zowel in het bedrijfsleven als in het onderwijs werken. Inhoudelijk werken scholen en arbeidsmarktpartners al een aantal jaren samen aan Sterk Techniek Onderwijs (www.samenintechneek.nl) en Sterk Zorg & Welzijn Onderwijs. Willen we techniek- en technologieonderwijs en zorgonderwijs voor het vmbo en het mbo-niveau in onze regio behouden en waar mogelijk uitbreiden, dan is het noodzakelijk om doorlopende leerlijnen techniek/technologie en zorg in de regio te realiseren. Vmbo en mbo moeten daarbij gebruik maken van elkaars faciliteiten en expertises.
- De integratie van theoretisch leren en praktisch leren is een onderwijsontwikkeling die past in de huidige tijd. Onze regio loopt daarin voorop. Vanaf het schooljaar 2024-2025 is het naast het verplichte beroepsgerichte vak voor basis- en kaderleerlingen ook voor vmbo-t/mavo-leerlingen verplicht om een op de praktijkgericht vak te gaan volgen. In het praktijkgerichte programma gaan leerlingen aan de slag met levensechte opdrachten binnen en buiten de school. De VO-scholen uit onze regio doen op dit moment mee aan diverse landelijke pilots waaronder Technologie & Toepassing en Informatietechnologie.
- Behalve voor vmbo-t/mavo neemt onze regio ook deel aan pilots waarbij havoleerlingen naast hun theoretische vakken ook praktische vakken volgen en in de bovenbouw stage lopen in het bedrijfsleven, bij een zorginstelling of andere werkgever, de zogenaamde vak- of praktijkhavo. Het Technasium in Cuijk is hiervan een mooi voorbeeld, een opleiding waar technische bedrijven samen werken met het voortgezet onderwijs waar leerlingen met levensechte opdrachten aan de slag gaan.
- In meer brede zin liggen er kansen om op havo-vwo-niveau de samenwerking met de vervolgopleidingen hbo en wo en de werkgevers in de eigen gemeente te versterken. Er zijn diverse (internationale) bedrijven in de nabijheid met een grote behoefte aan hbo- en/of universitair opgeleid personeel. Door herschikking van het onderwijs behouden we het gymnasium, technasium en het tweetalig onderwijs voor havo en vwo, kunnen we vak- en praktijkhavo's realiseren en behouden we alle profielen met een grotere diversiteit aan keuzevakken.

Tot slot

Door nu gezamenlijk de juiste keuzes te maken, zorgen we er voor dat onze leerlingen het onderwijs krijgen wat ze nodig hebben. We realiseren zo een toekomstbestendig en duurzaam onderwijsaanbod voor al onze leerlingen. Een vitale omgeving waar ze goed kunnen leren, wonen en werken. We gaan graag met alle stakeholders in gesprek om deze ambitie gezamenlijk nader vorm te geven.

Bijlage 1

Daling aantal leerlingen basisgeneratie per kern

Op basis van de omvang van geboortegeneraties is nog een daling met 27% te verwachten ten opzichte van het aantal 15-jarigen en van 22% vergeleken met de 12-jarigen.

Afhankelijke van het aantal verhuisbewegingen, de regionale instroom en woningbouwprogramma's, vindt er enige demping plaats. De basisgeneratie varieert per woonkern. Bij een aantal kernen daalt de basisgeneratie harder.

De grootste daling zit in de komende 10 jaar tot aan 2032. Daarna vindt er enigszins een afvlakking plaats. Dit is ook in de prognose terug te zien.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	0-12jr	0-15jr
Boxmeer	236	243	269	253	248	238	235	238	242	266	287	292	302	349	338	339	-22%	-30%
Grave	101	104	98	110	99	103	109	108	135	117	151	137	150	118	135	140	-33%	-28%
Mill en Sint Hubert	96	85	93	102	99	86	93	80	82	109	106	126	110	139	120	141	-13%	-32%
Gennep	123	95	159	129	132	156	131	179	153	164	197	192	177	191	196	185	-31%	-34%
Cuijk	229	202	250	222	235	237	257	244	230	262	256	259	264	251	261	267	-13%	-14%
Sint Anthonis	96	121	106	115	108	113	95	118	93	103	108	107	120	140	136	130	-20%	-26%
Totaal	881	850	975	931	921	933	920	967	935	1.021	1.105	1.113	1.123	1.188	1.186	1.202	-22%	-27%

Bijlage 2

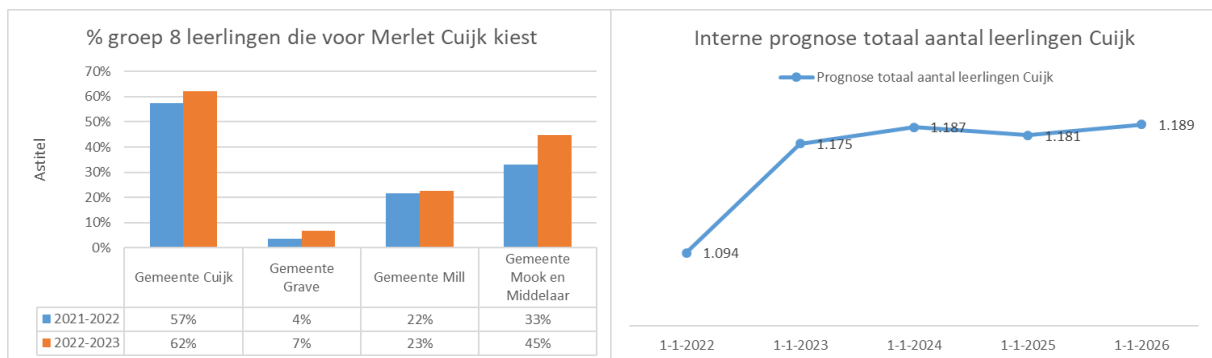
Nadere toelichting op de getallen Merletcollege Cuijk, Grave, Mill, Velp

Het Merletcollege kent vier locaties, een brede scholengemeenschap in Cuijk, een havo (met onderbouw vwo) en vmbo locatie in Grave, een ISK/EOA locatie in Velp en een vmbo (met onderbouw havo) locatie in Mill.

Locatie Cuijk:

Voor een brede school als de locatie Cuijk van het Merletcollege (vmbo, havo en vwo) geldt hetzelfde als voor de locatie Stevensbeek van Metameer. Op dit moment is de locatie gehuisvest in een gebouw dat geschikt is voor 1000 leerlingen. Ondanks de krimp zien we een stijging van het interessepercentage voor deze locatie. De verwachting is dat deze locatie, op basis van het huidige interessepercentage, in 2023-2024 zal doorgroeien naar 1200 leerlingen. Bij een verdere stijging van het interessepercentage zou dit aantal nog hoger kunnen komen te liggen. Inmiddels zijn er al units aangevraagd voor schooljaar 2022-2023 om de stijging op te kunnen vangen.

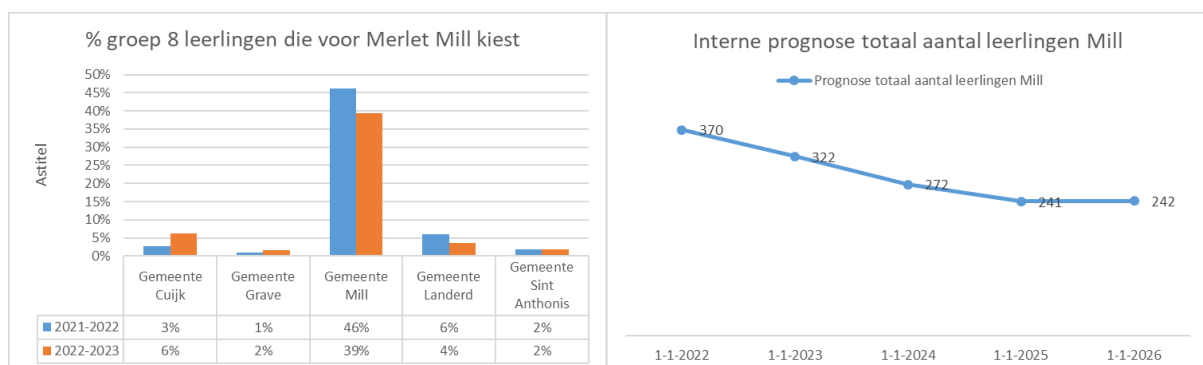
Om een brede school (vmbo-havo-vwo) te kunnen blijven aanbieden, denkend vanuit bestaande structuren en jaarklassensystemen, zijn rond de 1400 leerlingen nodig.

Locatie Mill:

Het Merletcollege in Mill is een vmbo locatie met een onderbouw havo. Om kwalitatief goed onderwijs te kunnen blijven bieden en levensvatbaar te zijn voor de toekomst moeten we uitgaan van een instroom nabij de 100 leerlingen. Afgelopen twee jaar zien we echter een daling van de instroom (83 en 64 leerlingen) die ruim onder deze norm uitkomt. O.a. als gevolg van een hogere advisering daalt de potentiële populatie voor deze locatie. Indien het huidige interessepercentage gelijk blijft, dan zal het aantal leerlingen in de komende jaren dalen naar circa 250 leerlingen (zie onderstaande prognose).

Daarnaast is deze locatie gehuisvest in een gebouw die al geruime tijd is afgeschreven.

Locatie Velp

Het Merletcollege in Velp biedt onderwijs aan voor nieuwkomers (ISK-leerlingen = internationale schakelklas en EOA-leerlingen = eerste opvang anderstaligen). Afgelopen jaar is de druk op deze locatie sterk vergroot door de snelle toename van het aantal vluchtelingen. Deze locatie zit gehuisvest in een gehuurd gebouw die er zeer slecht aan toe is.

Gemiddeld biedt het Merletcollege in Velp plaats aan ongeveer 125 leerlingen. De prognose van de gemeente gaat uit van gemiddeld 150 leerlingen. Het exacte aantal is lastig te voorspellen.

Er zijn einde schooljaar 2021-2022 twee units extra geplaatst om de stijging van het aantal vluchtelingen (gedeeltelijk) op te kunnen vangen. De noodzaak voor nieuwbouw voor circa 125 tot 150 leerlingen, is zeer urgent waarbij rekening gehouden moet worden met flexibiliteit.

Locatie Grave

Het Merletcollege in Grave biedt onderwijs voor havo (met onderbouw vwo) en vmbo. Deze locatie heeft voldoende ruimte en heeft subsidie ontvangen om de luchtkwaliteit (ventilatie) verder te verbeteren. In augustus 2024 dient dit plan uitgevoerd te zijn.

Toekomstige ruimtebehoefte

Het noorden van het Land van Cuijk (Merletcollege) staat voor complexe urgente vraagstukken als het gaat om huisvesting. Belangrijk is dat we de vmbo leerlingen uit Mill en omgeving, in het geval van verplaatsing naar Cuijk en Grave, een perspectief kunnen bieden om ze te behouden voor de (regionale) arbeidsmarkt.

Nieuwbouw Velp

Grofweg kunnen we concluderen dat nieuwbouw op korte termijn noodzakelijk is voor 125 tot 150 nieuwkomers.

Nieuwbouw Cuijk

Daarnaast is nieuwbouw voor 450 reguliere leerlingen in Cuijk noodzakelijk. De 450 leerlingen in Cuijk komen dan uit Mill (circa 200) en door de groei van het belangstellingspercentage zoals opgenomen in de prognose (250).

Na de realisatie van de nieuwbouw heeft de school in Cuijk dan ruimte voor 1450 leerlingen en zit daarmee iets boven het benodigde aantal om een breed vmbo, havo en vwo betaalbaar te organiseren. Het huidige gebouw heeft ruimte voor 1000 leerlingen.

Investerings in Grave

Een deel van de leerlingen uit Mill (circa 100) zal naar Grave gaan. Om ook daar een breed onderwijsaanbod te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat er in de huisvesting wordt geïnvesteerd.

Nadere toelichting op de getallen Metameer Stevensbeek

Metameer

	leerjaar 1	leerjaar 2	leerjaar 3	leerjaar 4	leerjaar 5	leerjaar 6
vmbo	56 3 niveaus	57 3 niveaus	96 3 niveaus 3 profielen Z&W 28 PIE 20 D&P 48	91 3 niveaus 3 profielen Z&W 14 PIE 19 D&P 58		
havo/vwo	45	51	havo 47 vwo 26	havo 68 vwo 24 4 profielen per niveau	havo 53 vwo 13 4 profielen per niveau	vwo 23 4 profielen

Situatie op 1 oktober 2021, inclusief ISK

Dit is de situatie op 1 oktober 2021, schooljaar 21 / 22. De instroom in leerjaar 1 en 2 is sterk gedaald. Deze leerlingen gaan vanaf schooljaar 22/23 naar de bovenbouw, waardoor er in de bovenbouw nog kleinere klassen gaan ontstaan en het onderwijsaanbod niet meer betaalbaar is. De school zit met het huidige aantal leerlingen onder de opheffingsnorm.

Voor de regio belangrijke praktijkprofielen Zorg&Welzijn (Z&W), Produceren, Installeren en Energie (PIE, o.a. metaal en installatiebranche) en Dienstverlening en Producten (D&P), dreigen daardoor verloren te gaan. Ook in de bovenbouw havo / vwo is te klein.

Bijlage 4

Nadere onderbouwing gewenste regionale ondersteuningsstructuur

Inleiding

De komende vijftien jaar wordt in Nederland een route naar inclusief onderwijs ontwikkeld. Ook binnen ons samenwerkingsverband hebben we de ambitie en motivatie om tot inclusiever onderwijs te komen. De komende jaren onderzoeken we met elkaar hoe we aan deze ambitie vorm kunnen geven en zetten we de eerste stappen om ons onderwijs daadwerkelijk inclusiever te maken.

Daarnaast streven we als samenwerkingsverband naar meer kansengelijkheid. Binnen de ruimte en de grenzen van de wet passend onderwijs dragen we bij aan het gelijker maken van de kansen voor alle jongeren. We nemen zo veel mogelijk obstakels weg die belemmerend zijn voor leren, ontwikkelen en mee kunnen doen met leeftijdgenoten. We doen dat door diversiteit, variëteit en kwaliteit te bieden in ons aanbod van ondersteuningsvormen.

Op deze manier voorkomen we steeds vaker dat jongeren thuis komen te zitten of veelvuldig wisselen van school. We werken deze beweging in deze beleidsperiode verder uit en zetten ontwikkelingen in gang die hierbij aansluiten.

Willen we meer gelijke kansen en inclusiever onderwijs realiseren, dan heeft dat gevolgen voor onze manier van werken. De komende vier jaar vormen deze thema's dan ook de leidraad in ons werk als samenwerkingsverband:

- We zorgen voor een kwalitatief sterke basisondersteuning op alle scholen in de regio.
- We laten leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij leren en ontwikkelen, ook als een leerling extra of gespecialiseerde ondersteuning nodig heeft.
- We werken intensief samen met gemeenten en maatschappelijke partijen zoals welzijn en zorg om steeds inclusiever onderwijs te kunnen bieden.
- We luisteren goed naar de wensen en ideeën van leerlingen, ouders, docenten en mentoren op de weg die we afleggen naar inclusiever onderwijs.
- We monitoren onze ontwikkelingen en blijven met de scholen binnen het samenwerkingsverband in gesprek over het begrip 'inclusie'.

Regio Land van Cuijk en Maasduinen

De VO scholen, Elzendaalcollege, Metameer en Merletcollege werken samen aan een gezamenlijke ondersteuningsstructuur voor de regio. De volgende uitgangspunten hebben we geformuleerd:

1. Samenwerking met ketenpartners in de regio

We richten ons met de ondersteuningsstructuur van onze scholen op preventief handelen en normaliseren. Binnen deze ondersteuningsstructuur zoeken we actief de samenwerking op met ketenpartners: de gemeenten, welzijns- en (jeugd)zorgpartners, leerplicht of de GGD.

Een beweging naar inclusiever onderwijs kan niet alleen door de scholen gerealiseerd worden. Leerlingen ontwikkelen zich tenslotte ook buiten school. Toch komen specifieke ondersteuningsbehoeften vaak aan het licht op school. Om leerlingen binnen het onderwijs kansen te blijven bieden, is soms een intensieve samenwerking met zorg, jeugdhulp of opvoedingsondersteuning nodig.

Waar het kan, zoeken we naar mogelijkheden om deze ondersteuning zo dichtbij en regulier mogelijk te organiseren, samen met de verantwoordelijke gemeenten en maatschappelijke partners. We werken intensief en integraal samen om meer jongeren op te kunnen vangen in het reguliere onderwijs en het aantal thuiszitters verder terug te dringen. Samen bereiken we meer dan iedere partij afzonderlijk.

Binnen het Land van Cuijk en Maasduinen willen we werken naar één regionaal expertise team die in samenwerking met de scholen zorgdraagt voor de juiste ondersteuning in de nabije omgeving.

2. Passende ondersteuning en voorzieningen

Scholen stemmen de leeromgeving af op de eigen leerlingpopulatie. Een ondersteuningsteam begeleidt leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften én hun docenten. Alle scholen hebben een aanbod dat aansluit op veelvoorkomende ondersteuningsbehoeften. De scholen zijn zo goed mogelijk fysiek toegankelijk en hebben de mogelijkheid aangepaste werk- en instructieruimtes te creëren. Er zijn enige hulpmiddelen beschikbaar voor leerlingen die dit nodig hebben, bijvoorbeeld in verband met een verhoogde prikkelgevoeligheid; auditief, visueel en sensomotorisch.

Wanneer een leerling tijdelijk niet op school aanwezig kan zijn, zorgt de school voor onderwijs op afstand. Samen proberen we zoveel mogelijk leerlingen binnen het reguliere onderwijs op te vangen. Kan de eigen school niet (meer) voldoende ondersteuning bieden, dan gaan we in gesprek met een andere vo-school in onze regio. Wanneer we binnen de reguliere setting geen passende hulp kunnen bieden is een meer gespecialiseerde voorziening binnen het reguliere vo een kans om leerlingen thuisnabij hulp te blijven bieden. We gaan in gesprek met het vso als we geen goede plek voor de leerling vinden in het vo.

3. Zo dichtbij mogelijk

Als leerlingen extra ondersteuning nodig hebben, streven we ernaar dat zo dicht bij de eigen school als mogelijk te organiseren. Je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan het inrichten van een huiskamer binnen onze reguliere scholen. Zo blijven leerlingen deelnemen aan het onderwijsproces in een voor hen vertrouwde, reguliere omgeving.

4. Realisatie regionale huiskamers voor opvang leerlingen in Boxmeer en Cuijk

Om bovenstaande te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat we ruimte creëren in onze gebouwen voor tijdelijke opvang voor leerlingen die iets extra's nodig hebben. Zowel in Boxmeer als in Cuijk zal er een ruimte moeten worden gerealiseerd in de vorm van een huiskamer idee waar leerlingen in een veilige en prikkelarme omgeving de juiste ondersteuning kunnen krijgen. Daarnaast is er ruimte nodig voor het flexibele expertise team (ketenpartners uit de regio) op beide locaties om de scholen te kunnen ondersteunen, om tijdelijk gespecialiseerde ondersteuning te bieden die de extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband overstijgt.